
Saksnr: 2021/6002-7
Saksbehandlar Silje Balgaard Lyngstad
Dato: 30.04.2021

Til: Fylkesutvalet

Frå: Fylkesrådmannen

Prop. L 158 (2020-2021) Endringar i personopplysningslova og offentleglova

Høyringsnotat med forslag til ny § 3 i personsopplysningslova og nytt § 26 sjette ledd i offentleglova vart sendt på høyring 10. september 2019. Kommunane og fylkeskommunane var ikkje ein av høyringsinstansane. Tilråding frå departementet etter høyringsrunden vart lagt ut 9. april 2021. Fylkesrådmannen var difor ikkje klar over dette lovarbeidet før det no vert oppdaga at lovforslaga skal til behandling i komiteen 03. mai 2021. Det er etter fylkesrådmannen sitt syn grunn til å stille spørsmål ved kvifor store offentlege aktørar, som fylkeskommunen, ikkje vart invitert til å komme med høyringsinnspel.

Sidan Vestland fylkeskommune ikkje fekk høve til å komme med høyringsringsinnspel, vil i det følgjande bli gitt ei kort oppsummering av lovforslaga og høyringsinnspela. Proposisjon er lagt ved saka.

Proposisjonen er delt i tre ulike lovforslag:

1. Personopplysningslova og unntak for ytring- og informasjonsfridom
2. Forholdet mellom personopplysningslova og offentleglova
3. Utsett innsyn etter offentleglova for EOS-utvalet

Det er i hovudsak punkt 2 som er relevant for fylkeskommunen, og som vil bli særleg framheva i notatet. Fylkesrådmannen vil først kort vise til punkt 1 og punkt 3.

Når det gjeld punkt 1 om personopplysningslova § 3 opp mot ytring- og informasjonsfridom, så har den ikkje ei direkte side opp mot den fylkeskommunale verksemda. Personopplysningslova § 3 er ein unntaksheimel for behandling av personopplysingar for «*journalistiske formål eller med henblikk på akademiske, kunstneriske eller litterære ytinger*». Det er føremålet med behandlinga som er avgjerande for om heimelen vert aktuell, og sidan fylkeskommunen er ein offentlig aktør med eit breitt ansvarsområde som ansvarleg behandlar, så er det sjeldan at eit slikt unntak vert aktualisert. Det er difor i stor grad mediehus, kunstnarar, forfattarar mv. heimelen er gjeldande for.

Lovforslaget er likevel interessant all tid den viser aktualiteten med personvern og harmonisering opp mot norsk lov. Personvern og ytringsfridom er to motpolar som rokkar ved grunnleggande menneskerettar, og som krev nøye vurdering og balansering av ulike omsyn. Fylkesrådmannen støtter departementet sine vurderingar, og meiner det er viktig at desse problemstillingane vert drøfta og regulert.

Stortinget sitt kontrollutval for etterretning,- og sikkerheitsteneste (EOS) er eit permanent kontrollorgan som ligg under Stortinget, og lovforslaget i punkt 3 er meint å ta hand om forholdet mellom EOS-lova og offentleglova. Det var ingen av høyringsinstansane som gjekk nærare inn på forslaget eller stilte seg negativ til det. Fylkesrådmannen har heller ingen merknader til lovforslaget slik det ligg føre i proposisjonen, og det vil difor ikkje bli nærare kommentert.

Punkt 2 som inneheld lovforslag som går på forholdet mellom personopplysingslova og offentleglova fell rett inn under fylkeskommunen sitt virke.

Etter personvernforordninga artikkel 15 nr. 1 har den registrerte rett til å få opplyst frå den ansvarlege behandlarer om det behandlast personopplysingar om vedkommande. Dersom så er, har den registrerte rett til å få innsyn i desse opplysningane. Denne heimelen i personvernforordninga skapte omfattande strukturendringar og bevisstheit rundt behandling av personopplysingar. Vestland fylkeskommune har som ansvarleg behandlarar teke GDPR på alvor, og sørga for tilfredsstillande system.

Ei samanstilling av opplysingar som ligg hjå ansvarleg behandlar vil innebere at det vert laga eit nytt *dokument*. Vestland fylkeskommune er ein offentleg aktør og dette nye dokumentet vert da å rekne som eit *saksdokument* etter offentleglova § 4, og dermed omfatta av retten til innsyn etter denne lova sin § 3. Denne retten til innsyn gjeld ikkje berre for den registrerte, men og alle andre kan krevje innsyn i same dokument. Inneheld ikkje dokumentet teiepliktige opplysingar (eller andre unntak frå innsynsretten), så vil det altså heller ikkje vere unnateke offentlegheit.

Departementet har vurdert at dette er ei samling av opplysingar som er lite egna for offentleg innsyn. Det er andre formål desse dokumenta er meint å ha, nemleg retten til å sjå kva som er lagra om den einskilde. Lovforslaget går dermed ut på å automatisk skjerme desse dokumenta som nytt sjetted ledd i offentleglova § 26. Forslaget er som følger:

«Det kan gjerast unntak frå innsyn for samanstillingar av og oversikter over personopplysningar som blir utarbeidde som ei direkte følgje av innsynskrav etter personvernforordninga artikkel 15.»

Fylkesrådmannen er svært positiv til lovforslaget slik det ligg føre, og deler departementet sitt syn og argumentasjon for eit slikt unntak i offentleglova. Eit veldig viktig poeng er at ein i stor grad eliminerer den registrerte sin frykt for at det offentlege kan måtte dele ei samanstilling om opplysingar om vedkommande (nedkjølingseffekten). Det er nettopp det som er omsynet til personvernforordninga artikkel 15 nr. 1, nemleg at alle som er registrert med personopplysingar skal kunne få sjå dei. Det er da heilt på sin plass at det skal kunne skje utan bekymring for at opplysningane skal nå ut til andre og.

Fylkesrådmannen har merka seg at nokre av høyringsinstansane har stilt kritiske spørsmål til ny lovregulering på dette punkt. Det er blant anna stilt spørsmål om det eigentleg er behov for det, og det er og poengtert at departementet ikkje har vist til eksemplar der dette har vore eit faktisk problem. Det er og problematisert at det er overflødig med ein slik heimel når det allereie er regulert i same lov.

Departementet har i sin tilråding lagt fram 09. april stadfesta at det ikkje er heimel for å gjere unntak for desse dokumenta no, og at det ligg føre eit behov for regulering. Departementet er vidare klar på at ein ikkje skal måtte vise til konkrete problemstillingar for å kunne harmonere lovbestemmingar. Dette synet deler fylkesrådmannen. Som ein stor offentleg aktør i Noreg, så er det ikkje tvilsamt at fylkeskommunen sitt på mykje personopplysingar. Det er på denne bakgrunn at det er viktig for fylkeskommunen å ha ei stemme i dette lovarbeidet, og det er difor fylkesrådmannen innleiingsvis stiller spørsmål ved dei inviterte høyringsinstansane.

Proposisjonen er no til behandling hjå komiteen, og det er venta at Stortinget vil behandle saken i juni 2021. Fylkesrådmannen vil følge med på utfallet av saken, og ser positivt på ein ny og ryddig endring i offentleglova § 26 sjetted ledd.